Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2025–2026

30 821 Nationale Veiligheid

Nr. 337 **BRIEF VAN DE MINISTER VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 4 juni 2026

Tijdens de procedurevergadering van 16 april jl. heeft uw Kamer verzocht om een brief over de stand van zaken en het voorgenomen beleid inzake ongewenste buitenlandse inmenging (OBI) en beïnvloeding in Nederland, inclusief de voortgang van het OBI-meldpunt. Middels deze brief kom ik, mede namens de Ministers van Buitenlandse Zaken, Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en Werk en Participatie tegemoet aan dit verzoek. Deze brief bevat de meest relevante ontwikkelingen inzake de aanpak van ongewenste buitenlandse inmenging en het tegengaan van ongewenste buitenlandse financiering.[1] Over relevante ontwikkelingen in het tegengaan van ongewenste buitenlandse beïnvloeding gericht op de democratie en het informeel onderwijs, wordt uw Kamer in het najaar separaat door mijn collega's van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en Onderwijs, Cultuur en Wetenschap geïnformeerd.

Recente ontwikkelingen

Ongewenste buitenlandse inmenging

Ongewenste buitenlandse inmenging (of: statelijke inmenging) is een verzamelnaam voor allerlei grensoverschrijdende manieren waarop buitenlandse overheden zich proberen te mengen in de samenleving en democratische rechtsorde van Nederland.[2] Laat ik vooropstellen: het kabinet vindt alle vormen van ongewenste buitenlandse inmenging volstrekt onacceptabel. Iedereen in Nederland moeten in vrijheid kunnen leven en eigen keuzes kunnen maken, zonder door autoriteiten van derde landen in die keuzes te worden beperkt. Net als uw Kamer is het kabinet zeer alert op dit fenomeen. Middels de Rijksbrede aanpak worden inmengingsactiviteiten van statelijke actoren sinds 2018 gecoördineerd tegengegaan. Op 17 oktober 2024 is uw Kamer over de voortgang van de

[1] Kamerstuk 30 821, nr. 258

[2] AIVD en NCTV. *Over de grens. Statelijke inmenging in diasporagemeenschappen in Nederland.* Oktober 2024.

kst-30821-337
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2026

verschillende maatregelen binnen deze aanpak geïnformeerd. In lijn met een eerdere toezegging, wordt de aanpak van ongewenste buitenlandse inmenging momenteel geëvalueerd.[3] Deze beleidsevaluatie valt samen met de doorontwikkeling van de bredere aanpak van statelijke dreigingen. In het najaar wordt uw Kamer over de opvolging van de evaluatie in het kader van de ontwikkeling aanpak statelijke en hybride dreigingen geïnformeerd.

Vertrouwenslijn Buitenlandse Inmenging

Sinds de zomer van 2023 kunnen burgers via verschillende ingangen bij de rijksoverheid terecht om meldingen en signalen te delen over ongewenste buitenlandse inmenging. Op deze manier wordt de drempel voor burgers om meldingen te doen bij de rijksoverheid zo laag mogelijk gehouden en krijgt het kabinet meer zicht op dit fenomeen. In lijn met eerdere toezeggingen aan en moties van uw Kamer, werkt het kabinet aanvullend aan de totstandkoming van een centraal meldpunt buiten de rijksoverheid.[4] Daar moeten slachtoffers van ongewenste buitenlandse inmenging terecht kunnen voor een luisterend oor en handelingsperspectief. Mijn ambtsvoorganger heeft uw Kamer op 12 december 2025 over de stand van zaken van deze zogenaamde Vertrouwenslijn geïnformeerd.[5]

Het opzetten van een dergelijk centraal punt buiten de rijksoverheid vraagt om een aantal randvoorwaarden voor functionaliteit en veiligheid, onder andere op het gebied van privacy en cybersecurity.[6] Hoewel de voorbereidingen in een vergevorderd stadium verkeren, moet ik uw Kamer mededelen dat de beoogde operationalisering voor de zomerperiode niet langer realistisch is. Zeer recent is uit een informeel gesprek met de Autoriteit Persoonsgegevens gebleken dat de opzet van het meldpunt op dit moment niet voldoet aan de vereisten van de AVG. Dit noopt tot overleg en nader onderzoek. Met spoed worden de alternatieve mogelijkheden momenteel onderzocht, bijvoorbeeld in de vorm van een eigenstandig wetsvoorstel. Daarnaast worden de resultaten en (eventuele) aanbevelingen van de laatste technische risicoanalyse van de digitale infrastructuur voorafgaand aan de zomer verwacht. Gezien de gevoeligheid van de informatie die binnenkomt bij de Vertrouwenslijn, vind ik het van groot belang om deze eventuele technische aanbevelingen secuur te implementeren.

Ik hecht eraan te benadrukken dat de realisatie van de Vertrouwenslijn niet ter discussie staat. Zoals ook beschreven in het coalitieakkoord, ziet de ambitie van het kabinet op dit thema voor een zo spoedig mogelijke start van een functioneel, maar bovenal veilig, meldpunt waar slachtoffers van ongewenste buitenlandse inmenging zo nodig anoniem terecht kunnen voor een melding van transnationale repressie.[7] Tegelijkertijd heb ik recht te doen aan de daartoe noodzakelijke waarborgen op het gebied van privacy en (digitale) veiligheid. Ik zeg uw Kamer toe uiterlijk in het najaar te informeren over een aangepast tijdspad voor de start van de Vertrouwenslijn.

---

[3] Kamerstuk 30 821, nr. 180
[4] Kamerstuk 35 228, nr. 44 en Kamerstuk 36 200 V, nr. 34
[5] Kamerstuk 30 821, nr. 325.
[6] Zie o.a. AIVD, MIVD en NCTV. *Dreigingsbeeld Statelijke Actoren 2025*. Juli 2025 & NCTV. *Cybersecuritybeeld Nederland*. November 2025.
[7] Zie Coalitieakkoord Jetten I «*Aan de slag 2026–2030*» (bijlage bij Kamerstuk 36 848, nr. 31), p.39.

Ongewenste buitenlandse financiering

Om effectief op te kunnen treden tegen ongewenste buitenlandse financiering dient de overheid zich te richten op specifieke vormen van financiering. Nederland kent daarom een systeem waarbij in de eerste plaats de inlichtingen- en veiligheidsdiensten onderzoek kunnen doen in de gevallen waarin er ernstige vermoedens zijn van financiering vanuit het buitenland die een gevaar opleveren voor de democratische rechtsorde of waardoor risico's ontstaan voor de nationale veiligheid. Indien het Ministerie van Buitenlandse Zaken notes verbales over financieringsstromen van derde landen ontvangt, kan BZ deze doorsturen naar de AIVD. Ook kent Nederland verschillende instrumenten om witwassen en terrorismefinanciering tegen te gaan. Zo analyseert de Financial Intelligence Unit Nederland (FIU) ongebruikelijke en verdachte transacties en kan de FIU deze delen met de opsporings-, inlichtingen- en veiligheidsdiensten om hierop te acteren.

Daarnaast blijft Europese samenwerking in de aanpak van ongewenste buitenlandse financiering van belang. Binnen het Radicalisation Awareness Netwerk (RAN) en diens opvolger de EU Knowledge Hub on Prevention of Radicalisation, wordt gewerkt aan bewustwording over het onderwerp binnen de lidstaten. Dit onder andere in de vorm van het delen van best practices en het komen tot mogelijke maatregelen.

Uit het eindverslag van de Parlementaire Ondervragingscommissie Ongewenste Beïnvloeding (POCOB) in 2020 bleek dat sprake was van beïnvloeding van maatschappelijke organisaties in Nederland, door of vanuit onvrije landen.[8] De Wet transparantie en tegengaan ondermijning door maatschappelijke organisaties (Wtmo) moest de overheid onder andere helpen bij het tegengaan van financiering van activiteiten die de democratische rechtsstaat ondermijnen. Met dit voorstel werd onwenselijke buitenlandse beïnvloeding door middel van ontvangen donaties bij maatschappelijke organisaties in Nederland tegengegaan. Het verdient aandacht dat de Wtmo op 24 maart jl. door de Eerste Kamer is verworpen. Het kabinet beziet momenteel welke aanvullende instrumenten – eventueel via lopende en/of voorgenomen wetsvoorstellen – kunnen worden ingebouwd om ongewenste buitenlandse financiering te voorkomen.

Tot slot

Met deze brief heb ik de meest relevante ontwikkelingen ten aanzien van het actuele beleid inzake ongewenste buitenlandse inmenging en beïnvloeding beschreven. Ik hecht eraan te benadrukken dat de ambitie van het kabinet, net als uw Kamer, ziet op een veilig Nederland, dat vrij is van ongewenste buitenlandse inmenging en beïnvloeding. De maatschappelijke urgentie en elkaar snel opvolgende geopolitieke ontwikkelingen nopen daartoe. Tegelijkertijd acht ik het van wezenlijk belang dat maatregelen op het meest actuele dreigingsbeeld worden gebaseerd en voldoen aan de vereiste randvoorwaarden. In het bijzonder daar waar het de veiligheid en zorgvuldige behandeling van slachtoffers betreft.

De Minister van Justitie en Veiligheid,
D.M. van Weel

[8] Kamerstukken II 2019/20, 35 228